

Prvá nedeľa pôstna C

Lk 4, 1 - 13

9. marec 2025

Milé sestry a bratia v Kristovi!

Pri príležitosti nového roka si zvykneme si dávať rôzne predsavzatia, ako kresťania tak niekedy robíme aj na začiatku pôstneho obdobia. Zriekame sa niečoho, čo náš život trochu spríjemňuje alebo otvárame svoje srdcia pre menej šťastných blížnych, ktorí na druhom konci sveta trpia nedostatkom.

40 dní pôstu slávime ako pamiatku Ježišovho pôstu na začiatku jeho verejnej činnosti. Ježiš 40 dní na púšti premýšľal nad najhlbšími motívmi svojej účinkovania. Boli to akési jeho duchovné cvičenia. Číslo 40 predstavuje číslo plnosti. Voľakedy 40 rokov predstavoval vek človeka, 40 rokov aj putovali Izraeliti do zaslúbenej zeme. Dnes mnoho ľudí vníma 40 ako akýsi životný polčas - predel, ktorý život človeka delí na dve polovice.

Tak, či onak, dnes máme prvú zo šiestich pôstnych nediel, stojíme na prahu tohoročného pôstu. V evanjeliu sme počuli ako Ježiš na záver svojho pôstu absolvoval akúsi skúšku svojej prípravy, ktorú evanjelista nazval pokúšaním. To pokúšanie bolo trojaké - pokušenie zúženia života na to, čo prijímame zvonku - na to, z čoho žije náš vonkajší človek, potom to bolo pokušenie moci a slávy a nakoniec aj pokušenie vyhnúť sa skratkou utrpeniu v živote. Ježiš vo všetkých týchto skúškach obstál. Pripravil sa na to, čo počas troch rokov verejnej činnosti potreboval.

Čo je pre nás pokušenie, čo je pre nás pôst? Ak počujeme slovo pokušenie, väčšina ľudí si predstaví nejaké sexuálne, prípadne nejakú nezdravú sladkosť. Ale dá sa povedať - bez toho, aby sme tieto oblasti nejako znižovali - že to všetko je len niečo vonkajšie, vonkaškové. Nakoniec Ježiš počas svojho účinkovania sa podobným oblastiam ani veľmi nevenoval. Nekarhal tých, ktorí sa prevíňovali v tejto oblasti.

Ježiš sa venoval skôr ľudskému srdcu - začínal hlbšie v človeku. Liečil jadro našej bytosti. Aj to jeho tzv. pokúšanie bolo skôr bytostné, existenciálne - nie na rovine vonkajších skutkov. Tak je to aj v našom živote. Zlo, alebo aj dobro pochádzajú z nášho srdca. Myšlienky a vonkajšie skutky sú vždy až následné. Preto Ježiš, keď už niečo karhal, boli to skôr nezdravé spoločenské pomery, ktoré na nás vplyvajú, ktoré ovplyvňujú jadro našej bytosti a majú moc zatemniť naše srdcia prehnaným egoizmom, prehnaným zdôrazňovaním nášho falošného Ja. V tom všetkom nám napr. naši politici dávajú zlý príklad, ktorý mnohí ľudia dokonca sledujú pred nedeľným obedom.

A to predstavuje pôstnu výzvu aj pre nás. Aj my sa máme snažiť cez pôst snažili upratať svoju dušu - urobiť poriadok v jej najhlbšej vrstve našej bytosti, z ktorej pramení dobro alebo zlo, dobré alebo zlé vzťahy k druhým ľuďom, k životu, k sebe samým a nakoniec aj k Bohu. Upratať si dušu paradoxne neznamená začať pri pokušeniach, pri zlých myšlienkach. Upratať si dušu skôr znamená hľadať takú cestu, ktorá nás viac otvorí pre iných, pre Iného. Hľadať cestu, ktorá nás ochráni pred prázdnyimi slovami, ktorými hľadáme len sami seba. Správna cesta bude znamenať byť ochotný vždy znovu a znovu sa vydať na cestu za dobrom a to napriek tomu, že v ňom nikdy nenájdeme úplný domov, že nikdy nebudeme bezo zvyšku dobrí, ani nebudeme žiť v nejakých ideálnych pomeroch. Pretože to nie je nastálo možné. Nám ľuďom sa to nedá, to je možné len Bohu. Napriek tomu sa vždy znovu máme na cestu za dobrom vydať.

Urobiť poriadok vo svojej duši znamená naučiť sa počítať vo svojom živote s Bohom. To neznemená venovať mu nejakú recitáciu ráno a večer, ale počítať s Ním napr. v každom našom vzťahu, v každom našom jednaní s našimi blíznymi. Tak, aby sme v tom všetkom nehľadali len sami seba, ale aby sme v kontakte s ním hľadali takú reč, ktorá nás posunie bližšie k životu. (a aj bližšie k druhým a bližšie k Bohu).

Ak pojmeme pôst týmto spôsobom, potom pôst naozaj nemusí predstavovať žiadne nezmyselné trápenie samých seba, pri ktorom budeme mať zachmúrené tváre. Naopak - a to by tiež malo patriť k upratovaniu našej duše: mali by sme sa skôr sami seba pýtať - čo nám bráni byť radostnejšími? Ak to nájdeme - tak možno práve to je to, čo máme zo svojho života odstrániť, čo máme povedané Ježišovými slovami odňať ako niečo o čom si síce myslíme, že to patrí k nám, ale na druhej strane nás to ťahá dolu.

Pane daj, aby sme aj tohoročný pôst neprežili len tak naprázdno, ako sme to možno už veľakrát v živote spravili, ale aby sme s Tvojim príkladom aj my obnovili svoje životy.